

IN MEMORIAM

Dr. Bojan Erjavec (1950–2023)

V nedeljo, 17. septembra 2023, sem izvedel žalostno novico, da je svojo življenjsko pot zaključil naš dolgoletni član DVTS, sodelavec na nekdanjem Inštitutu za elektroniko in vakuumsko tehniko (IEVT) in Inštitutu za kovinske materiale in tehnologije (IMT), dr. Bojan Erjavec.

Bojan Erjavec se je rodil 31. 8. 1950 v Ljubljani. Osnovno šolo in gimnazijo je obiskoval v Šentvidu nad Ljubljano, nakar se je leta 1969 vpisal na študij tehniške fizike na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo Univerze v Ljubljani. Ob koncu študija se je odločil, da bo diplomsko delo opravil na IEVT. Diplomiral je leta 1975 z delom »Preiskave dinamične metode za določevanje v sunku sproščenega plina v visokem in ultravisokem vakuumu«.

Po enoletnem služenju vojaškega roka se je zaposlil na IEVT, kjer je delal do njegove likvidacije leta 2000. Nato je nadaljeval profesionalno kariero na IMT vse do upokojitve septembra 2015.

Bojan Erjavec je bil izvrsten strokovnjak in raziskovalec na področju vakuumске znanosti in tehnike. Sprva je bilo težišče njegovega dela predvsem na reševanju tekočih razvojnih problemov na IEVT, predvsem spojev steklo–kovina in keramika–kovina. Hitro se je vključil v razvoj slikovnih ojačevalnikov 2. generacije z mikrokanalnimi elektronskimi pomnoževalkami. Po smrti dr. Evgena Kanskyja leta 1987 je prevzel vodenje tega razvojnega projekta, v katerem je bil uspešno zaključen razvoj 25-milimetrskega elektrostatskega inverterskega slikovnega ojačevalnika ter funkcionalnega modela 18-milimetrskega slikovnega ojačevalnika z bližinskim fokusiranjem. Te razvojne naloge za posebnega naročnika so se zaključile leta 1991 po osamosvojitvi Slovenije. V tem obdobju je intenzivno delo na razvoju slikovnih ojačevalnikov Bojanu komaj še dopuščalo kaj znanstvenoraziskovalnega dela. Temu se je lahko polno posvetil šele po letu 1991 v znanstvenoraziskovalnemu projektu Vakuumska optoelektronika, kjer je raziskoval visokoobčutljive multialkalijske antimonidne fotokatode.

Leta 1985 se je Bojan Erjavec vpisal na podiplomski študij vakuumistike na Fakulteti za elektrotehniko, računalništvo in informatiko Univerze v Mariboru. Pobudniki in organizatorji te posebne študijske smeri so bili dr. Evgen Kansky, prof. dr. Alojz Paulin in prof. dr. Dali Donlagić. Magistrsko delo z naslovom »Študij sinteze multialkalijske antimonidne fotokate $\text{Na}_2\text{KSb}(\text{Cs})$ « je Bojan uspešno zagovarjal leta 1992 in nato 1995 še doktorsko disertacijo »Preiskave vloge

Dr. Bojan Erjavec, zagovor magistrskega dela leta 1992.

cezija pri visokoobčutljivih multialkalijskih antimonidnih fotokatodah«.

V letu 2000 se je žal zgodila »prostovoljna« likvidacija IEVT in Bojan je uspel svoje raziskovalno delo prenesti na IMT, kjer je do svoje upokojitve septembra 2015 vodil Laboratorij za vakuumsko tehniko in optoelektroniko. Na IMT je raziskoval sorpcijske lastnosti naparljivih getrov in nenaparljivih getrov, karakterizacijo ionizacijskih merilnikov s hladno katodo, ki temeljijo na Penningovi, magnetronski in invertno-magnetronski geometriji ter kalibracije merilnikov parcialnih tlakov. Nadaljeval je tudi raziskave tehnologije spajanja fotokatod na steklenih podlagah s tekočim indijem in indijevimi zlitinami na ohišja optoelektronk, karakterizacijo izvirov par alkalijskih kovin za procesiranje visoko občutljivih multialkalijskih fotokatod ter študije rezidualne atmosfere v kompaktnih fotoelektronkah.

Po upokojitvi se je Bojan umaknil v »tretje življenjsko obdobje« in se odselil na skrajni jug Slovenije. Užival je mirna jutra z ženo Sonjo na svoji jutranji klopici s pogledom na prelepo naravo v bližini reke Kolpe. Velika Bojanova strast je bila tudi glasba. Menda je že pri petih letih igral harmoniko. Bil je velik ljubitelj jazza, ki ga je spremljal od študijskih let do konca življenja.

Bojan, tvoji nekdanji sodelavci te bomo ohranili v naših srcih kot mirnega in zelo marljivega sodelavca ter izvrstnega strokovnjaka za širok spekter vakuumskih tehnologij.

Dr. Janez Šetina